

W powiecie kaliskim upamiętniono wybuch Powstania Wielkopolskiego i Powstańców z powiatu kaliskiego

27 grudnia to wyjątkowy dzień dla mieszkańców Wielkopolski. Tego dnia, w 1918 roku wybuchło zwycięskie powstanie. W tym roku obchodzimy 103. rocznicę wybuchu walk powstańczych polskich mieszkańców Prowincji Poznańskiej wymierzonych przeciwko Rzeszy Niemieckiej. W tym roku, po raz pierwszy, 27 grudnia obchodzony jest w całej Polsce jako Narodowy Dzień Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego. W ramach obchodów, władze Województwa Wielkopolskiego i Powiatu Kaliskiego złożyły kwiaty na grobach Powstańców Wielkopolskich Józefa Kubasiaka w Chełmcach oraz Antoniego Jarzębskiego w Zbiersku.

Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego **Krzysztof Grabowski** oraz Władze Powiatu Kaliskiego – Starosta Kaliski **Krzysztof Nosal**, Przewodniczący Rady Powiatu Kaliskiego **Jan Adam Kłysz**, Członek Zarządu Powiatu Kaliskiego **Robert Łuczak** oraz członkowie rodziny złożyli dziś kwiaty i zapalili znicze na grobie **Śp. Józefa Kubasiaka – Powstańca Wielkopolskiego**. Przy grobie znajdującym się na cmentarzu parafialnym w Chełmcach obecne były również wnuczeta Powstańca, które z dużą nostalgią i dumą wspominały swojego dziadka.

Władze Powiatu Kaliskiego upamiętnili również drugiego Powstańca z terenu powiatu kaliskiego. Mowa o **Śp. Antonim Jarzębskim**, którego grób znajduje się na cmentarzu w Zbiersku. To właśnie tam Starosta Kaliski **Krzysztof Nosal**, Wicestarosta Kaliski **Zbigniew Słodowy**, a także wnuk – były Burmistrz Stawiszyna **Robert Jarzębski** wraz z żoną, a także członek rodziny **Oskar Grajner**, złożyli kwiaty i oddali hołd bohaterskiemu Powstańcowi.

Powstanie Wielkopolskie wybuchło 27 grudnia 1918 roku w Poznaniu, a zakończyło się 16 lutego 1919 roku rozejmem w Trewirze, który rozszerzał na front powstańczy zasady rozejmu z 11 listopada 1918 roku, kończącego I wojnę światową. Było to jedno z czterech – obok Powstania Wielkopolskiego z 1806 roku, Powstania Sejneńskiego w 1919 roku i II Powstania Śląskiego w 1920 roku – zwycięskich powstań w dziejach naszej ojczyzny.

Józef Kubasiak – Powstaniec Wielkopolski z powiatu kaliskiego

Żył 80 lat. Urodził się 16.03.1883 r. w Żelazkowie, ojciec Tomasz Kubasiak, matka Waleria Lubiniecka, ok. 1910 roku zamieszkał w Kaliszu. W 1918 roku należał do Straży Obywatelskiej w Kaliszu, był naczelnikiem okręgu. W latach 1920-1930 był kupcem, posiadał swój sklep kolonialny. Był ławnikiem. Zastępował przez krótki okres wówczas urzędującego prezydenta Kalisza – Szarrasa. Około 1938 r. kupił posiadłość w Chełmcach koło Kalisza i tam zamieszkał z całą rodziną. Żona Antonina zd. Ława, dzieci Bogumił, Kundegunda i Danuta. Zmarł 4.05.1963 r. w Kaliszu.

** Charakterystyka przygotowana na podstawie informacji prawnuczki Agnieszki Niedzielskiej.*

Antoni Jarzębski – Powstaniec Wielkopolski z powiatu kaliskiego

Żył 93 lata. Syn Michała i Marianny. Urodził się 4 maja 1894 roku w Zbiersku. Pracę rozpoczął w Cukrowni w Zbiersku, gdzie należał do kilkunastoosobowej grupy peowiackiej, którą kierował Remigiusz Żarski, urzędnik cukrowni. Wcześniej do służby w POW przygotowywał go nauczyciel Tadeusz Wojciszewski. W listopadzie 1918 roku najpierw uczestniczył w rozbrojeniu Niemców w Zbiersku, a następnie wraz z kilkoma najaktywniejszymi kolegami udał się do Kalisza, a następnie do Szczypiorna, gdzie służył w 1 Batalionie Pogranicznym Poznańskim. Zaczął od służb wartowniczych pełnionych w cywilnym ubraniu i z opaską na rękawie. Później przydzielono go do kompanii karabinów maszynowych. Tam otrzymał niemiecki mundur i czapkę z polskim orzełkiem. Brał czynny udział z bronią w ręku w Powstaniu Wielkopolskim w pociągu pancernym „Poznańczyk” – obsadzonym przez kompanię karabinów maszynowych 1 Batalionu Pogranicznego – na odcinku Szczypiorno, Skalmierzyce, Ostrów Wlkp., Krotoszyn. Udany wypad pociągu pancernego na Krotoszyn w styczniu 1919 r. wzniecił powstanie w powiecie krotoszyńskim. W kompanii karabinów maszynowych pod dowództwem podporucznika Stefana Prawowskiego służył do końca powstania. Po powstaniu pozostał w wojsku – najpierw w 29 Pułku Piechoty, a następnie w 40 Pułku Piechoty. W latach 1919- 1920 brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej na froncie ukraińskim. Do rezerwy został przeniesiony w 1921 r. Po powrocie z wojska wrócił do pracy w cukrowni w Zbiersku, gdzie pracował do emerytury. Zmarł w Zbiersku 18 czerwca 1987 r. przeżywszy 93 lata. Pochowany został na cmentarzu parafialnym w Zbiersku.

Odznaczony:

– odznaką 1 Batalionu Pogranicznego Poznańskiego w Szczypiornie przyznaną żołnierzom, którzy brali udział w Powstaniu Wielkopolskim w południowej Wielkopolsce,

- Medalem Niepodległości, za udział w wojnie polsko-bolszewickiej,
- Wielkopolskim Krzyżem Powstańczym,
- Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Mianowany na stopień podporucznika, jako Powstaniec Wielkopolski.

*** Charakterystyka Antoniego Jarzębskiego została przygotowana na podstawie informacji wnuka Roberta Jarzębskiego, który przekazał zdjęcia rodzinne.**

Chwała Bohaterom!

Info: Marta Wolarz, Wioletta Przybylska, Michał Marszałkowski

Foto: Marta Wolarz, Wioletta Przybylska